

Vår saksbehandler: Knut Maarud

Vår dato:
21.06.2017
Vår
referanse:
2017/145

Deres dato:
Deres
referanse:

Referat fra rådsmøte for faglig råd bygg- og anleggsteknikk

Torsdag 8. juni 2017 klokken 11:30 til 17.00.

Utdanningsdirektoratet. Schweigaards gate 15 B, Oslo Møterom 4, 1 etg

Til stede:

Jørgen Leegaard
Hege Espe
Marie Granøien
Terje Eikevold
Helge Haukeland
Petter Høglund
Matz Antonsen (fra kl 12 Vara for Lensjø)
Ola Ivar Eikebø
Jarle Kristoffersen (til 16.30)
Inge Rasmussen
Trygve Kolås
Thomas Norland (11.30-14.30)

Representerer

BNL
Fellesforbundet
Fellesforbundet
MEF
Arbeidsmandsforbundet
Utdanningsforbundet
SL
KS
Fagforbundet
Utdanningsforbundet
Elevorganisasjone
BNL

Fra Utdanningsdirektoratet

Knut Maarud Avdeling for fag- og yrkesopplæring
Cecilia Lyche (11.30-12.00) Avdeling for læreplanutvikling

Forfall:

Marit Lensjø SL. Vara møtte
Anne Jensen NHO service.

Dagsorden:

29-17	Godkjenning av innkalling Marie Granøien ba om at vedlegg ikke ble sendt komprimert/zippet. <i>Vedtak:</i> <i>Rådet godkjenner innkallingen.</i>												
30-17	Godkjenning av referatet fra møte 6. april 2017 Referatene ligger på: https://fagligerad.no/frba/ <i>Vedtak:</i> <i>Rådet godkjenner referatet.</i>												
31-17	Orienteringssaker: NOKUT-vurdering i betongfaget Jørgen Leegaard orienterte om behandling av klage i betongfaget. Det var uenighet om hvordan faget skulle defineres. Er opplæring på betongvarefabrikk nok? Et klagenemndsmedlem mente ja, to nei. Nokut fulgte mindretallets innstilling. Det er mulig å oppfylle alle kompetansemål i læreplanen under arbeid på betongvarefabrikk. Sakkyndige for godkjenning av utenlandsk fagutdanning - rørleggerfaget AU har anbefalt følgende fordeling av sakkyndige og vara i klagenemnda for rørleggerfaget: <table data-bbox="272 1151 877 1346"> <tr> <td>Are Skaar Nielsen</td> <td>Sakkyndig</td> </tr> <tr> <td>Hans Nicolai Reiersrud</td> <td>Sakkyndig</td> </tr> <tr> <td>Kjetil Grønsberg</td> <td>Sakkyndig</td> </tr> <tr> <td>Martin Andersen</td> <td>Vara</td> </tr> <tr> <td>Ole Guttorm Brenden</td> <td>Vara</td> </tr> <tr> <td>Geir Hallen</td> <td>Vara</td> </tr> </table> Forslag om nytt lærefag – byggmontasje Byggenæringens landssammenslutning har foreslått byggmontasje som nytt lærefag. Fellesforbundet og BNL har gjennomført møte hvor opprettelse av byggmontasje ble diskutert. Det er fortsatt noe forskjellig oppfatning om behovet for dette nye lærefaget. Partene ble enige om å fortsette drøftelsene i en mindre arbeidsgruppe. <i>Møte om saken 22. juni.</i> Høring – fagbrev på jobb Rådet har avgitt høringsuttalelse til forslaget om Fagbrev på jobb som ny vei for voksne til fag/svennebrev. Rådet ikke ønsker en ny vei til fagbrev. Mange ser ut til å gå imot fritak fra yrkesteorieksamen, fritak for fellesfag og redusert opplæringstid. LO og Utdanningsforbundet har ikke uttalt seg. Høringsuttalelsene kan leses her: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/fagbrev-pa-jobb/id2547137/ Frist var 19.05.2017 Kryssløp vg1 studiespesialisering – vg2 yrkesfag. Direktoratet har sendt på høring forslag om kryssløp fra vg1 studieforberedende til vg2 innen bygg- og anleggsteknikk. Av forslaget framgår at elever som fra vg1 studiespesialiserende til vg2 yrkesfag vil mangle 477 timer programfag, 168 timer YFF, all yrkesrettet fellesfagundervisning og i tillegg ha gått 140 timer mindre på skole. Dette foreslås innhentes gjennom 52 timer intensiv undervisning over to uker, hvorav den ene uken skal gjennomføres før skolestart.. lenke <i>Rådet besvarte høringen i brev datert 24. mai 2017</i> <i>Vedtak:</i>	Are Skaar Nielsen	Sakkyndig	Hans Nicolai Reiersrud	Sakkyndig	Kjetil Grønsberg	Sakkyndig	Martin Andersen	Vara	Ole Guttorm Brenden	Vara	Geir Hallen	Vara
Are Skaar Nielsen	Sakkyndig												
Hans Nicolai Reiersrud	Sakkyndig												
Kjetil Grønsberg	Sakkyndig												
Martin Andersen	Vara												
Ole Guttorm Brenden	Vara												
Geir Hallen	Vara												

	<i>Rådet tar sakene til orientering.</i>																					
32-17	Gjennomgang av læreplaner vg3 – premisser Ved oppstart av læreplanarbeidet for Kunnskapsløftet ble det fastsatt retningslinjer for læreplanarbeidet. Disse ga felles mal, omfang av læreplanene, felles tema, terminologi osv. Direktoratet og departementet arbeider nå med: • «Fagfornyelse» som følge av Meld. St 28 (2015-2016) Fag-fordypning-forståelse. • Ny generell del av læreplanverket Fagfornyelsen skulle i utgangspunktet kun omfatte fellesfagene. Mye tyder nå på at det også vil omfatte yrkesfagene. De faglige rådene var i liten grad involvert i Ludviksenutvalgets arbeid. Ny generell del av læreplanen er på høring. Forslaget innebærer blant annet gjennomgående fag – også i yrkesfaglige læreplaner. <i>Vedtak:</i> <i>Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk ønsker avgjørende innflytelse på innholdet i læreplanene. Dette gjelder ikke kun kompetansemålene, men også overordnede spørsmål som gir konsekvenser for opplæringen innen bygg- og anleggsteknikk.</i> <i>Rådet ber om å bli rådspurt før det gjøres beslutninger som vil få konsekvenser for opplæringen i bygg- og anleggstekniske fag.</i>																					
33-17	Høring – ny tilbudsstruktur Utdanningsdirektoratet sendte i september 2016 forslag til ny tilbudsstruktur til Kunnskapsdepartementet lenke. Departementet har sendt sitt forslag på høring onsdag 3. mai. Høringen har svarfrist 4. september 2017. Høringsdokumentene finnes her: https://www.udir.no/om-udir/hoyringar/# <i>Framdrift:</i> <table> <tr> <td>Møte mellom SRY og-AU i faglige råd</td> <td>12.06.2017</td> <td>Hege Espe deltar</td> </tr> <tr> <td>Felles rådmøter (ikke FRBA)</td> <td>14-15.06.2017</td> <td>Petter Høglund deltar</td> </tr> <tr> <td>Høringsutkast sendes rådet</td> <td>06.07.2017</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rådsmøte</td> <td>10.08.2017</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Høringsfrist</td> <td>04.09.2017</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rådsmøte FRBA/nyoppnevning</td> <td>18.09.2017</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Udir sender oppsummering av høringen til KD</td> <td>01.10.2017</td> <td></td> </tr> </table> For utdanningsprogram for bygg- og anleggsteknikk anbefales det større grad av fagspesialisering på Vg2 ved å dele Vg2 byggteknikk i nytt Vg2 tømmer og nytt Vg2 betong og mur, og Vg2 klima, energi og miljøteknikk i nytt Vg2 rør og nytt Vg2 ventilasjon, takteking og membran. Det anbefales også å slå sammen enkelte lærefag, men beholde kompetansen gjennom å innføre fordypninger på Vg3 for lærefagene som rekrutterer fra anleggsteknikk og treteknikk. Det høres også å flytte flere tilbud fra andre utdanningsprogram til utdanningsprogram for bygg- og anleggsteknikk. Dette gjelder trehåndverksfagene (bl.a. møbelsnekker), trebåtbyggerfaget fra utdanningsprogram for design og håndverk og anleggsgartnerfaget fra utdanningsprogram for naturbruk. Departementet foreslår å innføre fordypninger for lærefag på Vg3/opplæring i bedrift. Forslaget innebærer at enkelte lærefag kan deles i én større fellesdel, og i tillegg valgbare fordypninger. Forslaget er gjengitt i vedlegg 1. <i>Vedtak:</i> <i>Rådet ønsker særlig å gi tilbakemelding på tre forhold i høringen:</i> • <i>Fordypning og spesialisering i læreplanene</i> • <i>Tilbudsstrukturen innen bygg og anleggsteknikk</i> • <i>Behovet for å etablere nasjonale/regionale kompetansesentre innen bygg- og anleggsteknikk</i>	Møte mellom SRY og-AU i faglige råd	12.06.2017	Hege Espe deltar	Felles rådmøter (ikke FRBA)	14-15.06.2017	Petter Høglund deltar	Høringsutkast sendes rådet	06.07.2017		Rådsmøte	10.08.2017		Høringsfrist	04.09.2017		Rådsmøte FRBA/nyoppnevning	18.09.2017		Udir sender oppsummering av høringen til KD	01.10.2017	
Møte mellom SRY og-AU i faglige råd	12.06.2017	Hege Espe deltar																				
Felles rådmøter (ikke FRBA)	14-15.06.2017	Petter Høglund deltar																				
Høringsutkast sendes rådet	06.07.2017																					
Rådsmøte	10.08.2017																					
Høringsfrist	04.09.2017																					
Rådsmøte FRBA/nyoppnevning	18.09.2017																					
Udir sender oppsummering av høringen til KD	01.10.2017																					

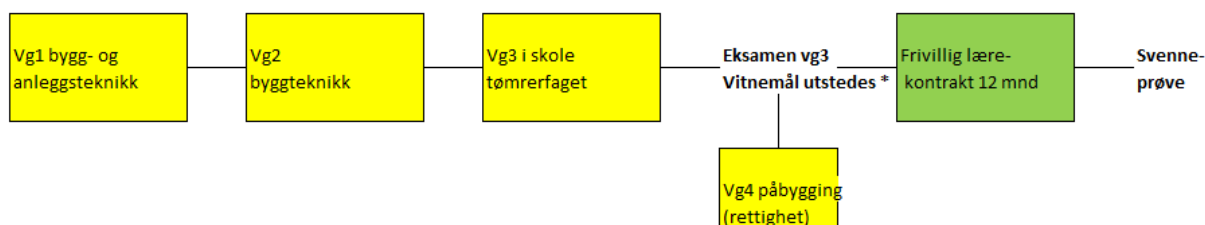
	<i>Kunnskapsdepartementet har lagt tre kriterier til grunn for forslaget: Relevans, konsistens og bærekraft. Rådet mener utdanningenes relevans for arbeidslivet må være avgjørende, og vil være utgangspunkt for høringsuttalelsen.</i> <i>Rådet ber arbeidsutvalget arbeide videre med høringsuttalelse basert på presentasjon gitt i møtet. Utkast til uttalelse sendes rådets medlemmer for kommentar innen 06.07.2017. Uttalelsen sluttbehandles i ekstraordinært rådsmøte 10.08.2017.</i>
34-17	Ny generell del av læreplanen Alle fagene i grunnskolen og de gjennomgående fagene i videregående opplæring skal fornyes i årene som kommer. Den nye generelle delen av læreplanverket skal gi føringer for denne fornyelsen, og sikre at verdiene fra skolens formålsparagraf også får betydning for fornyelsen av fagene. Av forslaget framgår det at: «Den overordnede delen gjelder opplæringen for elever, lærlinger, lærekandidater og voksne deltakere i grunnskolen, videregående opplæring, opplæring i bedrift og voksenopplæringen. I dokumentet brukes begrepene «elever», «lærere» og «skole» om alle som deltar i opplæring, alle ansatte, alle skoler og alle lærebedrifter.» Høringen oversendes til de faglige rådene som selv vurderer om de har innspill til høringsforslaget eller om saken behandles som en orienteringssak i rådene. Lenke til høringen finnes her Høringsfristen er 12.06.2017. <i>Vedtak:</i> <i>Faglig råd for bygg og anleggsteknikk mener generell del av læreplanen er viktig for fag- og yrkesopplæringen. Et godt verdisyn, etikk, holdninger, teoretiske kunnskaper, praktiske ferdigheter og evne til samarbeid er viktig kompetanse for framtidige fagarbeidere. Rådet har følgende kommentarer til høringen:</i> <i>I dokumentet brukes begrepene «elever», «lærere» og «skole» om alle som deltar i opplæring, alle ansatte, alle skoler og alle lærebedrifter. Rådet mener dokumentet i for liten grad retter seg mot opplæringen som skjer i arbeidslivet, og de utfordringer lærebedriftene og lærlingene står overfor. I noen sammenhenger er de felles for skole og lærebedrift, men i mange sammenhenger har lærebedriftene, instruktørene og lærlingene særskilte utfordringer. Å benytte samlebegrep for de to opplæringsarenaene blir derfor feil. Teksten i dokumentet må gjennomgås hvor teksten rettes til de forskjellige målgruppene.</i> <i>Høringen nevner kun i en kort uklar setning at opplæringen skal dekke arbeidslivets behov. I den tidligere generell del av læreplanen var et helt kapittel viet «det arbeidende mennesket». Rådet savner økt arbeidslivsretting i dokumentet, jf opplæringslovens §1. Det vises også til direktoratets og Kunnskapsdepartementets krav til relevans i utdanningen, og til at ny generell del skal ta opp i seg den gjeldende læringsplakaten.</i> <i>Høringen har lite oppmerksomhet på praktiske ferdigheter. Læring gjennom praktiske oppgaver stimulerer teoretisk innlæring samtidig som det kan forsterke opplevelsen av sammenheng mellom praksis og teori. Rådet mener derfor at kunnskaper om arbeidslivet og utvikling av handlingskompetanse bør beskrives bedre i høringen.</i> <i>Ved utarbeiding av læreplanene for Kunnskapsløftet ble kompetansemål knyttet til holdninger og verdisyn utelatt, bl a med begrunnelse at dette inngikk i generell del av læreplanen. Arbeidsliv omskiftende med utfordringer knyttet til arbeidslivskriminalitet, internasjonalisering, arbeidsinnvandring og endringer i bedriftsstrukturer. Det er derfor avgjørende at skolen og lærebedriftene formidler felles verdier som skal prege framtidens arbeidsliv. Stikkord er solidaritet, kultur, holdninger, respekt, yrkesstolthet og samarbeid. Disse elementene bør derfor få en tydelig plass i generell del.</i>
35-17	Søknad fra Maskinentreprenørenes forbund om opprettelse av nytt lærefag - boreriggoperatørfaget

	Maskinentreprenørenes forbund har foreslått opprettelse av nytt lærefag – boreriggoperatørfaget. Rådet har anbefalt forslaget. Utdanningsdirektoratet ber om tilbakemelding av det faglige rådet på to forhold: 1. Behov for antall læreplasser og lærebedrifter Søker har oppgitt estimert tall for behovet for antall fagarbeidere og lærlinger, men har ikke beskrevet estimert antall læreplasser eller bedrifter. Direktoratet har ingen krav om intensjonsavtale fra bedrifter når det gjelder antall læreplasser ved opprettelse av nye lærefag, men vi ønsker gjerne en vurdering fra rådet på dette. 2. Om foreslått lærefag kan være en fordypning på Vg3 I høringen om endringer i tilbudsstrukturen, er det foreslått å slå sammen lærefagene som i dag tilhører Vg2 anleggsteknikk til å bli fordypninger på nye Vg3 anleggsteknikk, se høringen. Tidligere søknader om lærefag som skal følge Vg2 anleggsteknikk, har blitt foreslått heller som nye fordypningsområder (veidrift og veivedlikehold og anleggsrørlegger). Dette er foreslått i høringen etter anbefaling/forslag fra det faglige rådet. Direktoratet ber dere derfor, sett i lys av dette, vurdere om forslaget om boreriggoperatørfaget heller bør være en fordypning på det nye foreslåtte Vg3 anleggsteknikk. <i>Vedtak:</i> <i>Faglig råd støtter at faget opprettes. Faget må være en fordypning i den nye strukturen, og være del av anleggsteknikk. På grunn av noe usikkerhet om størrelsen på faget foreslår faglig råd at faget opprettes med en prøvetid på seks år.</i> <i>Dersom fordypning ikke blir innført foreslår rådet at faget etableres som eget lærefag.</i> <i>MEF sender direktoratet dokumentasjon på (min 20) nye lærekontrakter årlig.</i>
36-17	Renholdsoperatørfaget - søknad om forsøk med fagprøver på engelsk Rogaland fylkeskommune har søkt om å sette i gang forsøk med gjennomføring av fagprøver i renholdsoperatørfaget på engelsk for praksiskandidater. Det er ikke oppgitt tidsramme for forsøket. Rådet må ta stilling til om et slikt forsøk er ønskelig ut fra en faglig vurdering. <i>Vedtak:</i> <i>Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk er opptatt å sikre en høy kvalitet på framtidens fagarbeidere. Etter rådets oppfatning er gode kunnskaper i fellesfag, inkludert norsk både skriftlig og muntlig viktig. Dette gjelder både for fagarbeideren som yrkesutøver og som en aktiv samfunnsdeltaker.</i> 1. Rådet er særlig opptatt av faglige forhold knyttet til norskkunnskaper. Fagarbeidere – også i renholdsoperatørfaget – bør kunne lese bruksanvisninger og kunne kommunisere med kunder og kollegaer på norsk. En fagarbeider som f.eks ikke vil oppfatte beskjeder og advarsler gitt muntlig eller skriftlig på en arbeidsplass kan utgjøre en sikkerhetsrisiko. 2. Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk kan derfor <u>ikke</u> anbefale forsøk med fagprøver på engelsk.
37-17	Godkjenning av utenlandsk fagutdanning – oppnevning av sakkyndige i snekkerfagene Sakkyndig Skule Bjerke i snekkerfaget har trukkes seg. Han var foreslått og oppnevnt som vara til trevaresnekker. NOKUT har derfor behov for at FRBA foreslår en ny kandidat til å fylle denne rollen. Jørgen Leegaard kommer med forslag <i>Vedtak:</i>

	<i>Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk foreslår som vararepresentant fra arbeidsgiversiden som sakkyndig for vurdering av utenlandsk fagutdanning i trevaresnekkerfaget.</i>
38-17	Krav om læretid før oppmelding til fagprøve etter alternativ vg3 i skole Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) diskuterte i møte 26.04.2017 spørsmål om krav til læretid etter fullført alternativ vg3 for å kunne avlegge fagprøve. Bakgrunnen for saken var Faglig råd for elektrofag sin behandling av en henvendelse fra NELFO Buskerud, hvor det stilles spørsmål om elever fra vg3 er kvalifisert til å avlegge fagprøve. SRY mente saken var av overordnet og prinsipiell karakter, og la derfor fram saken til diskusjon i møte 26.4.2017. SRY gjorde følgende vedtak:¹ <i>SRY ønsker en bredere tilnærming til problemstillingen. SRY anbefaler direktoratet å innhente synspunkter fra de øvrige faglige rådene i saken. Saken legges frem for SRY etter at de faglige rådene har gitt innspill til saken.</i> På bakgrunn av vedtaket ber SRY om synspunkter fra de øvrige faglige rådene i saken. I NOU 2008:18 <i>Fagopplæring for framtida</i> (Karlsen-utvalget) lenke drøftet utvalget Vg3 i skole og problemstillingene rundt dette. Utvalget konkluderte slik: «Forskning viser at selv etter kontroll for karakterer og fravær har elever ved skolebaserte Vg3-tilbud høyere sannsynlighet for stryk sammenlignet med lærlinger. Dette indikerer at skoletilbudet, som bare går over ett år, er et kvalitativt dårligere tilbud. I lys av dette mener utvalget at kvaliteten på dagens tilbud om Vg3 i skole som erstatning for læretid i bedrift må gjennomgås. Det bør også vurderes å gjennomføre tiltak for å øke kvaliteten. Utvalget mener opplæringstilbudet bør være praksisnært, og så langt som mulig foregå i bedrift. Utvalget foreslår også at ungdommer som ikke får lære plass etter Vg2, må få rett til to års opplæring som et alternativ til ordinær lære plass.» Forslaget fra Faglig råd for elektrofag innebærer at: • Det er ikke praktisk mulig å gi opplæring i hele vg3- læreplanen på ett skoleår med korte utplasseringsperioder i bedrift. • Elever som ikke har fått lære plass vil få tilbud om vg3 i skole. • Fullført vg3 i skole vil gi kompetansebevis/vitnemål. • Utdanningsretten anses som innfridd idet tre års videregående opplæring er gitt. • Fullført vg3 gir rett til allmennfaglig påbygging. • Elever som i tillegg ønsker fag/svennebrev må tegne lærekontrakt i 12 mnd • Idet læretiden også forutsetter både opplæring og verdiskaping mottar bedriften lærlingtilskudd • Ved fullført læretid avlegges fag/svenneprøve Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk vil anføre: I Fellesoverenskomsten for byggfag 2016-2018 er lønn for arbeidstakere med skolefagbrev avlønnnet med 80 % første året, § -2 pkt. 2 andre avsnitt Skolefagbrev. Det samme gjelder for Overenskomsten for byggeindustrien 2016-2018, § 2-5 pkt 6. Fagarbeider etter 3-årig skole. Dette innebærer at skolefagbrev ikke anerkjennes som fullverdig opplæring. Det har lenge vært ønsket at Vg3 i skole utfylles med opplæring i bedrift, slik at også Vg3 i skole blir en fullverdig utdanning. Partene støttet derfor Karlsenutvalgets forslag om at om at dagens tilbud om Vg3 i skole som erstatning for læretid i bedrift måtte gjennomgås, og at opplæringen så langt som mulig måtte foregå i bedrift. Dessverre ble dette forslaget til tiltak ikke fulgt av daværende regjering. <i>Vedtaket:</i> <i>Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk er bekymret for et økt antall elever som tilbys Vg3 som alternativ til lære plass. For bygge- og anleggsnæringen er dette ikke en ønsket utvikling.</i>

¹ Vedtaket godkjennes formelt i SRY møte 22.6.2017

1. Læreplanene i bygg- og anleggstekniske fag tar utgangspunkt i at den avsluttende opplæringen skal skje i arbeidslivet. Kompetansemål i læreplanene knyttet til byggeplasser, bedrifters utstyr, internkontroll, kundebehandling og samarbeid med andre fagarbeidere kan ikke gis ved opplæring i skole. Bredden i læreplanene gjør det heller ikke i praksis mulig å gjennomføre denne opplæringen i korte utplasseringsperioder.
2. Rådet er opptatt av de sikkerhetsmessige sidene av opplæringen. Svenner og fagarbeidere i bygg- og anleggstekniske fag skal kunne arbeide selvstendig. Fagarbeidere uten tilstrekkelig erfaring fra arbeidslivet vil kunne utgjøre en sikkerhetsfare.
3. Rådet viser også til Karlsenutvalgets forslag om at dagens tilbud om Vg3 i skole som erstatning for læretid i bedrift må gjennomgås, og at opplæringen så langt som mulig må foregå i bedrift.
4. Ut fra argumentasjonen over foreslår Faglig råd for bygg- og anleggstekniske fag at det innføres krav om læretid etter fullført alternativ vg3 før fagprøve kan avlegges. For tømrerfaget vil opplæringsmodellen være slik:

* Tre års opplæring til yrkeskompetanse er gitt og dokumentert.
Opplæringsretten er innfridd.

5. Ansettelse av fagarbeidere etter fullført alternativ vg3 vil i de fleste tilfeller kreve opplæring av bedriften, noe det også er tatt høyde for i tariffavtalene. I gjeldende avtaler for byggfag og elektrofag gis redusert lønn for personer med «skolefagbrev». Forslaget vil derfor, etter rådets oppfatning, ikke kreve økt opplæringskapasitet og fortrenge ordinære lærlinger. Dette er opplæring som uansett må gis.
6. Læretiden etter fullført vg3 vil være både opplæring og verdiskaping. Det må derfor gis basistilskudd 2 til bedrifter som tar inn denne kategorien lærlinger.
7. Rådet er klar over at forslaget krever endringer i dagens regelverk. Rådet foreslår derfor at Utdanningsdirektoratet tar initiativ til endring av lovbestemmelser og slik at opplæringsmodellen kan gjennomføres i samsvar med forslaget.
8. Rådet har fått tilbakemeldinger på at ordningen med å kunne avlegge fag/svenneprøve etter skoleopplæring oppleves som urettferdig, og reiser spørsmål om fagbrevets verdi. Samtidig ønsker sittende regjering et yrkesfagløft. Rådet vil derfor anbefale at ordningen innføres i alle lærefag.

39-17

Modulstrukturert fag- og yrkesopplæring for voksne

Direktoratet er i oppdragsbrev nr: 12-16 fra Kunnskapsdepartementet bedt om å utarbeide moduler og modulstruktur basert på Kunnskapsløftets læreplaner for utvalgte lærefag. Rådet har foreslått å delta i forsøket med renholdsoperatørfaget.

Vedtak:

Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk mener moduloppbyggede læreplanen kan være et godt alternativ for voksne i fag hvor fageierne ønsker det. Rådet har anbefalt at renholdsoperatørfaget kan være med i forsøk. Rådet er kjent med at gruppen som

	arbeider med læreplan er i gang med sitt arbeid. Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk legger følgende forutsetninger til grunn for utprøvingen. Rådet er opptatt av at opplæringen skal ha høy kvalitet. Omfang og innhold i opplæringen må derfor ikke reduseres i forhold til krav som stilles for voksne lærlinger. Dette innebærer bl a: • Krav til læretid (opplæring og verdiskaping) ivaretas. Tiden kan godskrives ved bestått vg1 og vg2 i henhold til gjeldende regelverk, men ikke på bakgrunn av praksis. • Krav til fellesfag skal være de samme som for lærlinger. Gode kunnskaper i fellesfag vil bli stadig viktigere for framtidens fagarbeidere. Det må derfor kreves bestått eksamen i fellesfag på vg2 nivå, slik kravene er for lærlinger. • For å oppnå fag/svennebrev kreves bestått programfag på vg2 nivå, eller bestått eksamen i nasjonal yrkesteoretisk prøve på vg3 nivå. Disse kravene må også gjelde i modulstrukturert opplæring. Realkompetansevurdering eller underveisvurdering kan ikke erstatte eksamenskravet. • Læreplanene i bygg- og anleggstekniske fag er omfattende og kravene til fag/svennebrev ligger på et høyt faglig nivå. For å gi opplæring i samsvar med læreplanene kreves godt kvalifiserte bedrifter og faglige ledere. Dagens krav til godkjenning av lærebedrifter, faglige ledere og instruktører må derfor være de samme i forsøket som for lærlinger og lærebedrifter. • Det må sikres med forpliktende avtaler at deltakere i forsøket kan fullføre opplæringen, og avlegge fag/svenneprøve. Deltakere må tilbys opplæring i alle moduler/kompetansemål i læreplanen og i et omfang som tilsvarer læretiden i faget. • Rådet er opptatt av at fagene ikke splittes opp ved at fullført modul benyttes som et nytt utdanningsnivå under fagbrev. Rådet ber derfor om at det ikke utstedes kompetansebevis eller tilsvarende ved fullført modul. Dokumentasjon i form av opplæringsbok eller gjennomgående dokumentasjon bør være tilfredsstillende. Dersom forsøket ikke kan gjennomføres i samsvar med disse premisene, ber rådet om at renholdsoperatørfaget tas ut av forsøket.																
40-17	Møteplan <table data-bbox="284 1361 1442 1624"> <tr> <td>Møte mellom SRY og-AU i faglige råd</td> <td>12.06.2017</td> </tr> <tr> <td>Felles rådsmøter (ikke FRBA)</td> <td>14-15.06.2017</td> </tr> <tr> <td>AU</td> <td>Begynnelsen av august</td> </tr> <tr> <td>Ekstraordinært rådsmøte</td> <td>10.08.2017 Rom 3</td> </tr> <tr> <td>Rådsmøte</td> <td>18.09.2017 Nyoppnevnte medl+vara møter</td> </tr> <tr> <td>FRBA/nyoppnevningsskonferanse</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rådsmøte</td> <td>02.11.2017</td> </tr> <tr> <td>Rådsmøte</td> <td>07.12.2017</td> </tr> </table> Vedtak: Møteplanen vedtas .	Møte mellom SRY og-AU i faglige råd	12.06.2017	Felles rådsmøter (ikke FRBA)	14-15.06.2017	AU	Begynnelsen av august	Ekstraordinært rådsmøte	10.08.2017 Rom 3	Rådsmøte	18.09.2017 Nyoppnevnte medl+vara møter	FRBA/nyoppnevningsskonferanse		Rådsmøte	02.11.2017	Rådsmøte	07.12.2017
Møte mellom SRY og-AU i faglige råd	12.06.2017																
Felles rådsmøter (ikke FRBA)	14-15.06.2017																
AU	Begynnelsen av august																
Ekstraordinært rådsmøte	10.08.2017 Rom 3																
Rådsmøte	18.09.2017 Nyoppnevnte medl+vara møter																
FRBA/nyoppnevningsskonferanse																	
Rådsmøte	02.11.2017																
Rådsmøte	07.12.2017																
41-17	Eventuelt Demolering Invitere bransjen til møte?																

Utdanningsprogram for bygg- og anleggsteknikk

	Programområder	Programområder
Videregående trinn 1 (Vg1)	Videregående trinn 2 (Vg2)	Videregående trinn 3 (Vg3) eller opplæring i bedrift
1. år	2. år	3. år 4. år 5. år
Bygg- og anleggsteknikk	Anleggsgartner 1	Anleggsgartner
	Anleggsteknikk 2	Anleggsteknikk med mulige fordypingsområder 3
	Betong og mur	Betongfaget Murerfaget
	Møbel og treteknikk	Treindustri med mulige fordypningsområder 4 Møbelsnekkerfaget
	Overflateteknikk	Industrimalerfaget Malerfaget
	Rør	Rørleggerfaget
	Tømrer	Stillasbyggerfaget 5 Tømrerfaget
	Ventilasjon, membran og takteking	Tak- og membrantekkerfaget Ventilasjons- og blikkenslagerfaget Isolatørfaget
	Alle programområder unntatt særløp	Vg3 påbygging til generell studiekompetanse

FAGLIG RÅD FOR BYGG- OG ANLEGGSTEKNIKK

Schweigaards gate 15 B, Postboks 9359 Grønland, 0135 Oslo, telefon: +47 23 30 12 00

e-post: post@utdanningsdirektoratet.no, internett <http://www.udir.no/Spesielt-for/Fag-og-yrkesopplaring/Faglige-rad/>

Særløp

Byggdrifterfaget

Feierfaget

Glassfaget

Gipsmakerfaget

Kurvmakerfaget

Renholdsoperatørfaget

Steinfaget

Bøkkerfaget

Orgelbyggerfaget

Tredreierfaget

Treskjærefaget

Trebåtbyggerfaget

Tekst markert med rødt = det høres to ulike alternativer

a) plassering i utdanningsprogrammet for tradisjonshåndverk; b) plassering i utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk

Navneendring til møbel og treeteknikk skjer dersom Vg3 møbelsnekkerfaget flyttes til bygg- og anleggsteknikk

1 Kan tas som kryssløp fra Vg1 naturbruk

2 Kan tas som kryssløp fra Vg1 teknikk og industriell produksjon

3 Forslag om valgbare fordypningsområder i Vg3 anleggsteknikk:

Anleggsmaskinfører

Fjell- og bergverk

Vei- og anlegg

Banemontør

Asfalt

Anleggsrørlegger (med kryssløp også fra Vg2 rør)

Veidrift- og veivedlikehold

4 Forslag som valgbare fordypningsområder i Vg3 Treindustri

Trevare- og bygginnredningsfaget

Trelastfaget

Limtrefaget

5 Kan tas som kryssløp fra Vg2 betong og mur